

Diş Hekimlerin İnfektif Endokardit Profilaksisi Hakkında Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi: Ön Çalışma Verileri

Uzm. Dr Fatma Yılmaz Karadağ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Göztepe Eğitim
ve Araştırma Hastanesi

[SS-015]

Diş Hekimlerin İnfektif Endokardit Profilaksisi Hakkında Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi: Ön Çalışma Verileri

Fatma Yılmaz Karadağ¹, Serap Şimşek Yavuz², Aslı Karadeniz³, Özlem Aydın¹, Pınar Ergen¹, Elif Tükenmez Tigen⁴, Recep Tekin⁵, Ayfer Şensoy⁶, Meliha Meriç Koç⁷, M. Şeyda Öcalmaz⁶, Hatice Cabadak⁸, Mehtap Aydın⁹, Funda Timurkaynak⁹, Neziha Yılmaz¹⁰

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, İstanbul

²İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul

³Maltepe Tıp Fakültesi Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul

⁴Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul

⁵Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, Diyarbakır

⁶Dr Siyami Ersek Göğüs, Kalp ve Damar Cerrahisi Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, İstanbul

⁷Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, Kocaeli

⁸Ankara Yüksek İhtisas Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, Ankara

⁹Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi İstanbul Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul

¹⁰Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, Yozgat

AMAÇ

- Diş hekimleri ve diş hekimi öğrencilerinin dental girişim öncesi kalp hastalığı bulunan hastalara, infektif endokardit profilaksi uygulama konusundaki bilgi ve tutumlarını değerlendirmek

Materyal-Metod

- Çok merkezli bir çalışma
- 14 merkez, 19 katılımcı
- Her katılımcı en az 20 adet anket formu dolduracak
- Çalışma süresi: 20 Ocak-01 Mart 2016
- Ön çalışma süresi: 20 Ocak-31 Ocak 2016

Diş Hekimlerin İnfektif Endokardit Profilaksisi Hakkında Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Sayın Katılımcı,

Bu anket formu Klimik Derneği İnfektif Endokardit Çalışma Grubu üyeleri tarafından düzenlenmiştir. Amaç diş hekimlerinin dental girişim öncesi kalp hastalığı bulunan hastaya infektif endokardit (IE) profilaksisi yönünden yaklaşımını değerlendirmektir. Gönüllülük esasına göre katkı vereceğiniz bu araştırmadan elde edilecek sonuçlar, bilimsel ahlaka uygun olarak gizlilik içerisinde değerlendirilecek olup, toplanan veriler bireysel olarak değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katılmayı sözlü olarak onaylayarak ankette yer alan tüm soruları içtenlikle cevap vereceğinizi umar, çalışmamıza yaptığınız katkılar ve bize ayırdığınız zaman için teşekkür ederiz.

1-Adı-soyadının ilk harfleri:

2- Sizi bu çalışmaya yönlendiren araştırmacının adı-soyadı:

3-Çalıştığınız kurum:

- a) Özel
- b) Ağız Diş Sağlığı Merkezi
- c) Diş Fakültesi
- d) Diğer(.....)

4-Yaş

5-Cinsiyet 1- Erkek 2 –Kadın

6-Diş hekimi öğrencisi misiniz?

- a) Evet (kaçınıcı sınıf : ...)b) Hayır

7-Diş hekimlik uzmanlık alanınızı belirtiniz

- a) Yok
- b) Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi,
- c) Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi
- d)Çocuk Diş Hekimliği
- e) Endodonti
- f) Ortodonti
- g) Periodontoloji,
- h) Protetik Diş Tedavisi
- ı) Restoratif Diş Tedavisi

8- Meslek deneyiminiz (yıl):

9 -Dental işlem yapmadan önce hastaya kalp rahatsızlığı ile ilgili herhangi bir soru soruyor musunuz ? a)Evet b) Hayır

10-Dental işlem yapmadan önce infektif endokardit için antibiyotik profilaksisi uygulaması yapıyor musunuz ? a) Evet b) Hayır

****Aşağıdaki soruları 10. soruya EVET yanıtı veren kişiler yanıtlayacaktır.**

11-İE profilaksi kararını nasıl veriyorsunuz ?

- a) Deneyim
- b) İnternette araştırıyorum
- c) Aile hekiminden konsültasyon istiyorum
- d) İnfeksiyon Hastalıkları uzmanından konsültasyon istiyorum
- e) Kardiyoloji Hastalıkları uzmanından konsültasyon istiyorum

12-Aşağıda belirtilen hangi dental işlemlerde İE profilaksisi uyguluyorsunuz ? (birden fazla şıkkı işaretleyebilirsiniz)

- a) Diş çekimi
- b) Kanal tedavisi
- c) Dişeti ve periapikal bölgenin manüplasyonunu içeren girişimler.
- d) Ağız mukozasında perforasyon olabilecek durumlar
- e) Dikiş alma sırasında
- f) Çıkarılabilen prostodontik ,ortodontik gereçlerin veya braketlerin yerleştirilmesi yada düzeltilmesi sırasında
- g) Dental grafi çekiminde

13-Aşağıda belirtilen hangi kalp hastalığı durumunda profilaksi yapıyorsunuz?

(birden fazla şık işaretliyebilirsiniz)

- a) Protez kalp kapağı olanlar
- b) İnfektif ednokardit geçirme öyküsü olanlar
- c) Doğumsal, tamir edilmemiş kompleks siyanotik kalp hastalığı bulunan kişiler
- d) Romatizmal ateşe bağlı kalp kapak hastalığı olanlar
- e) Mitral valv prolapsusu olanlar
- e) Koroner arter hastalığı bulunanlar
- f) Herhangi bir kalp hastalığı olduğunu söyleyenler
- g) Valvulopati gelişmiş kalp transplantlı hastalar

14-Riskli dental girişimlere antibiyotik profilaksisini ne zaman uyguluyorsunuz ?

- a) Girişime başlarken
- b) Girişimden 30-60 dakika önce
- c) Girişim bittikten sonra
- d) Girişimden 1 hafta önce

15- Profilaksi yaparken genellikle en çok hangi antibiyotik tercih ediyorsunuz ?

- a) Ampisilin 2 gr iv
- b) Amoksisilin 2 gr oral
- c) Ampisilin 2 gr oral
- d) Seftriakson 2 gr iv
- e) Vankomisin 2 gr iv
- f) Klindamisin 600 mg oral
- g) Amoksisilin-klavunat tb 1 gr oral

16- Profilaksi amacıyla verdiğiniz antibiyotikleri ne kadar süreyle kullanıyorsunuz?

- a) Tek doz
- b) 1 gün
- c) 3 gün
- d) 5 gün
- e) 7 gün

Bulgular

- Diş hekimi : 303 (uzman hekim % 36.6; s: 111)

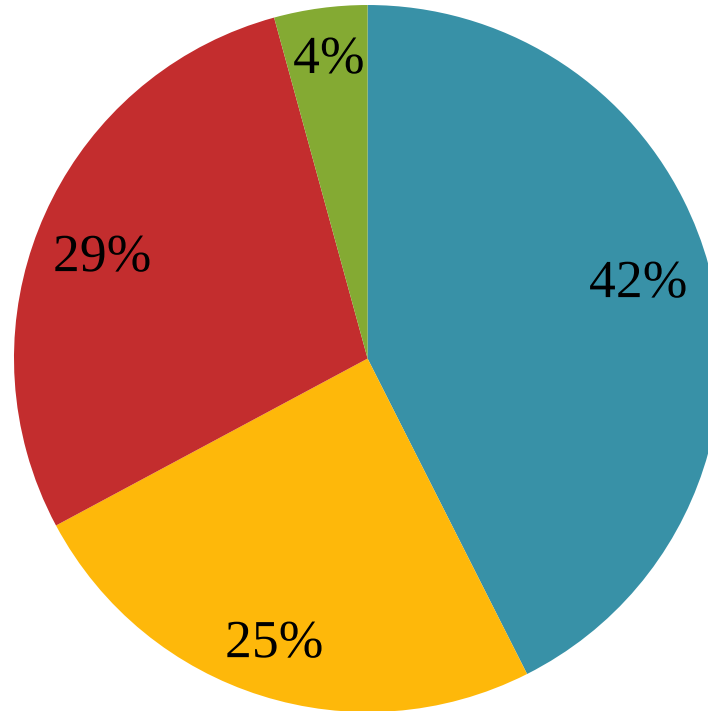
Diş hekimi öğrencisi : 26 (4. veya 5. sınıf)

Toplam : 329

- Yaş ortalaması 35 yıl
- Diş hekimlerin ortalama meslek deneyimi: 12.6 yıl

Diş Hekimlerinin Çalıştıkları Kurumlara Göre Dağılımı

■ Özel ■ Ağız,Diş Sağlığı Merkezi ■ Diş Fakültesi ■ Diğer

Bulgular

Dental işlem yapmadan önce hastaya kalp rahatsızlığı ile ilgili herhangi bir soru soruyor musunuz ?

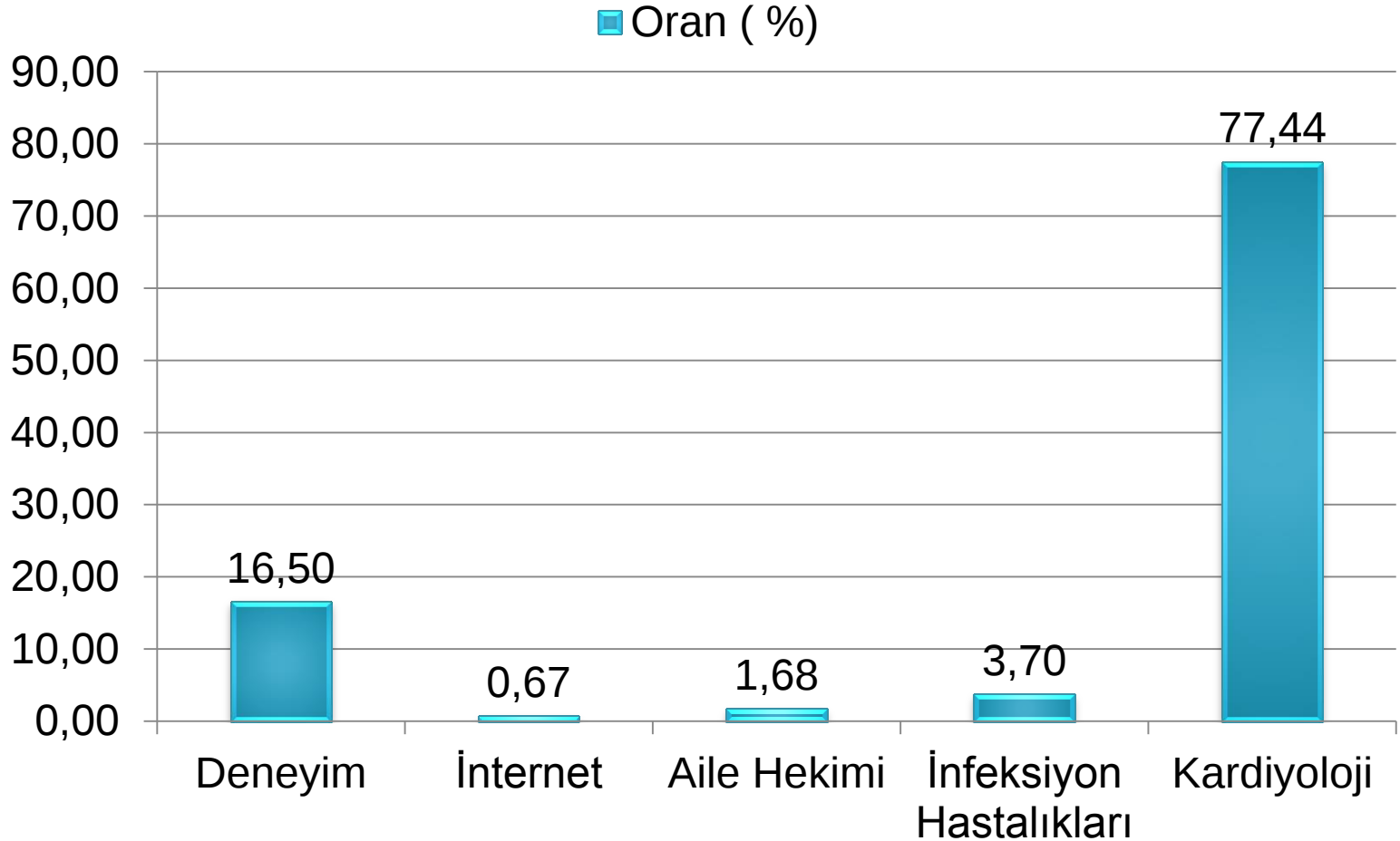
	SAYI	%
EVET	322	97.87
HAYIR	7	2.13
TOPLAM	329	100

Bulgular

Dental işlem yapmadan önce infektif endokardit için antibiyotik profilaksisi uygulaması yapıyor musunuz ?

	SAYI	%
EVET	297	90.27
HAYIR	32	9.73
<i>TOPLAM</i>	329	100

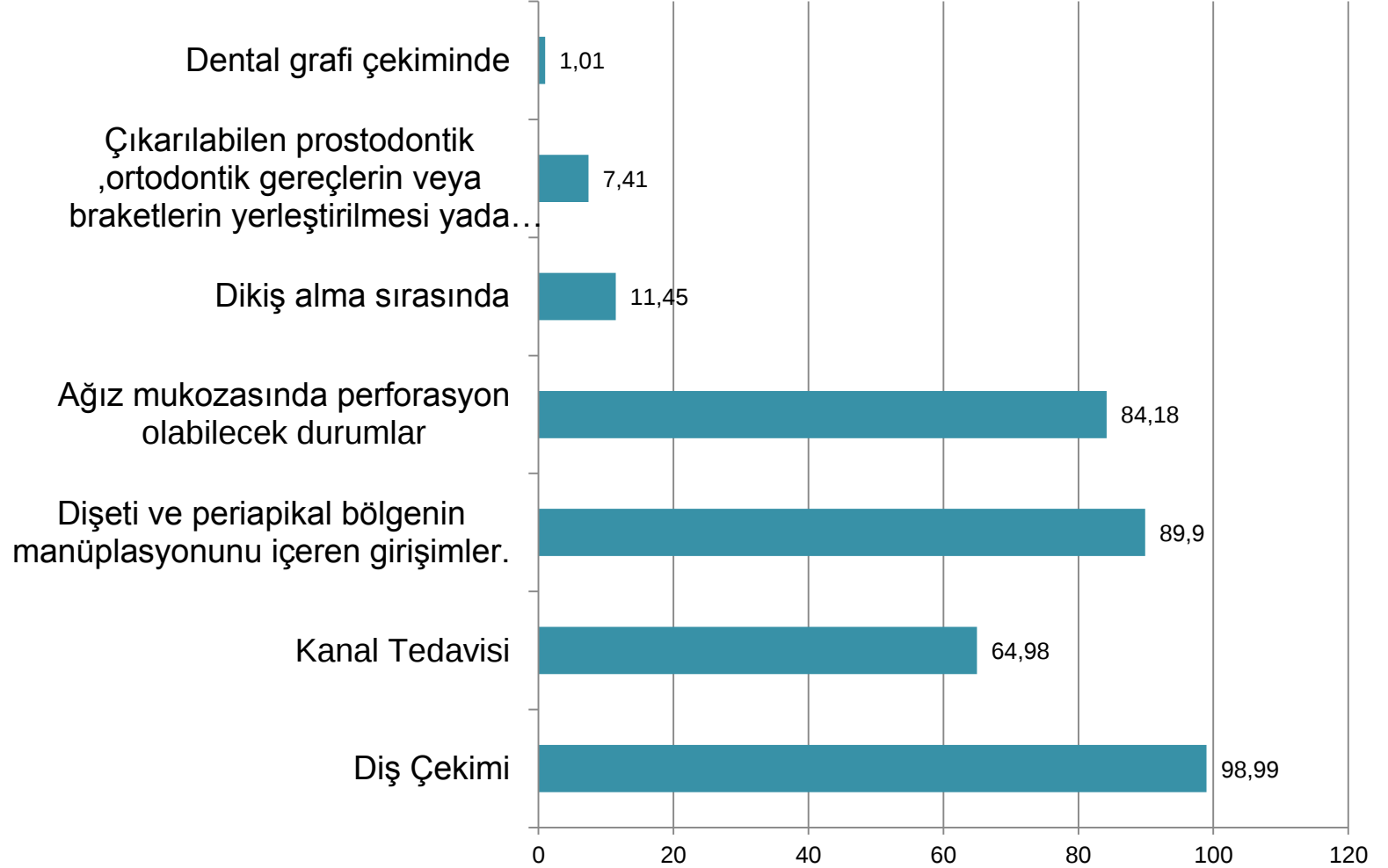
İE profilaksi kararını nasıl veriyorsunuz ?

Tablo 5 Riskin en yüksek olduğu hastalarda riskli girişim tipine göre enfektif endokardit profilaksisi için tavsiyeler

Tavsiye: profilaksi	Sınıf ^a	Düzy ^b
A - Dental girişimler Yalnızca dişetinin ya da dişin periapikal bölgesinin manipüle edildiği dental girişimlerde ve ağız mukozasındaki perforasyonlarında antibiyotik profilaksisi düşünülmelidir .	IIa	C
Enfekte olmayan dokuya yapılan lokal anestezi uygulamalarında, dikiş alırken, dental grafilerde, çıkarılabilir protodontik ya da ortodontik gereçler ya da braketlerin yerleştirilmesi ya da düzeltilmesi sırasında antibiyotik profilaksisi tavsiye edilmemektedir . Süt dişlerinin düşmesinde ya da dudak ve ağız mukozası travmalarından sonra da profilaksi tavsiye edilmemektedir.	III	C

Dental İşlemlere Göre Profilaksi Uygulama Dağılımı

Bulgular

Dental İşlem Profilaksi Verenler	Diş Hekim Öğrencisi n: 26	Diş Hekimi n: 303	<i>P değeri</i>
Kanal tedavisi	20 (%77)	173 (%57)	0.049

Diş hekimleri ile diş hekim öğrencileri arasında sadece kanal tedavi öncesi antibiyotik profilaksi uygulamasında istatistiksel fark saptandı.

Tablo 4 Enfektif endokardit riski en yüksek olan ve yüksek riskli girişimlerde profilaksi tavsiye edilen kalple ilgili durumlar

Tavsiye: profilaksi	Sınıf ^a	Düzye ^b
Antibiyotik profilaksisi yalnızca EE riski en yüksek olan hastalarda düşünülmelidir 1. Protez kapak bulunan ya da kalp kapağı onarımında protez materyali kullanılmış hastalar 2. Daha önce EE geçirmiş hastalar 3. Doğumsal kalp hastalığı olanlar a. cerrahi onarım uygulanmamış ya da rezidüel defektler, palyatif şantlar ya da kondüitler bulunan siyanotik doğumsal kalp hastalığı b. protez materyali kullanılarak cerrahi girişimle ya da perkütan teknikle tam cerrahi onarım uygulanmış doğumsal kalp hastalığı bulunanlarda girişimden sonra 6 aya kadar c. kardiyak cerrahi ya da perkütan teknikle protez materyali ya da cihaz yerleştirilen alanda rezidüel defektin sürmesi durumunda	IIa	C
Diğer valvüler ya da doğumsal kalp hastalıklarında, artık antibiyotik profilaksisi tavsiye edilmemektedir	III	C

^aTavsiye sınıfı.

^bKanıt düzeyi.

Kalp Hastalıklarına Göre Profilaksi Uygulama Oranları

Kalp Hastalıkları	Uygulama (%) (n: 329)
Protez kalp kapağı olanlar	91,92
İnfektif ednokardit geçirme öyküsü olanlar	95.96
Doğumsal, tamir edilmemiş kompleks siyanotik kalp hastalığı bulunan kişiler	63.60
Romatizmal ateşe bağlı kalp kapak hastalığı olanlar	91.92
Mitral valv prolapsusu olanlar	49.83
Koroner arter hastalığı bulunanlar	23.57
Herhangi bir kalp hastalığı olduğunu söyleyenler	22.56
Valvulopati gelişmiş kalp transplantlı hastalar	69.36

Kalp Hastalıkları	Uzman Olan Diş Hekimi n:111	Uzman Olmayan Diş Hekimi n:192	<i>P değeri</i>
Doğumsal, tamir edilmemiş kompleks siyanotik kalp hastalığı bulunan kişiler	72 (%64.7)	97 (%50.5)	0.015
Herhangi bir kalp hastalığı olduğunu söyleyenlere	13 (%11.7)	49(%25.5)	0.004

- Doğumsal tamir edilmemiş kompleks siyanotik kalp hastalığı bulunan kişilere uzman diş hekimi profilaksi uyguluyor ($p=0.015$)
- Herhangi bir kalp hastalığı olanlara uzman diş hekimleri profilaksi uygulamıyor. ($p=0.004$)

BULGULAR

- Güncel rehberlere göre önerilen antibiyotik profilaksi uygulama zamanına uyum % 91.58 olmasına rağmen tek doz antibiyotik uygulama oranı % 59.4'dü.
- Amoksisilin (2gr, oral) en sık tercih edilen ajandı.
- Mesleki deneyimi daha fazla olanlarda uygun doz ve sürede verme konusunda başarısızlık, istatistiksel olarak anlamlı bulunurken uygulama zamanı olarak istatistiksel fark saptanmadı.

SONUÇ

- Katılımcıların
% 23.57 => koroner arter hastalığı;
% 49.83 => MVP
% 91.92 => ARA sekeli
% 11.45 => dikiş alma
% 1.01 => dental grafi profilaksi vermektedir.
- Sonuç olarak gereksiz endikasyonlarda ve uygun olmayan sürede antibiyotik kullanımı olduğu tespit edildi.

TEŞEKKÜR EDERİM

